

Matematická analýza 1 - Cvičení 2

Jan Soukup

21.2.2022

1 Opakování

Definice 1 ((ne)spočetné množiny). *Pojmenujeme následující druhy množin X .*

- (1) X je spočetná, když existuje bijekce $f : \mathbb{N} \rightarrow X$.
- (2) X je nejvýše spočetná, je-li konečná nebo spočetná.
- (3) X je nespočetná, když není nejvýše spočetná.

Definice 2. *Nechť M je množina s uspořádáním $\succcurlyeq$ a $A \subseteq M$.*

- *Množina A je shora omezená pokud existuje $m \in M$ takové, že $m \succcurlyeq a$ pro každý prvek $a \in A$. Takovému m říkáme horní závora množiny A .*
- *Prvek $m \in M$ je supremum množiny A , pokud m je nejmenší horní závora A . Zapisujeme $m = \sup A$.*
- *Množina A je zdola omezená pokud existuje $m \in M$ takové, že $a \succcurlyeq m$ pro každý prvek $a \in A$. Takovému m říkáme dolní závora množiny A .*
- *Prvek $m \in M$ je infimum množiny A , pokud m je největší dolní závora A . Zapisujeme $m = \inf A$.*

2 Příklady

Rozmyslete si, že pokud je prvek maximem nějaké množiny, tak je i supremem. Podobně pro minimum a infimum.

Příklad 1. Určete infima, suprema, minima, maxima následujících množin (pokud existují). Množiny berte jako podmnožiny $\mathbb{R}$:

- $M = \{\frac{-1}{n}, n \in \mathbb{N}\}$
- $M = \{q \mid q < \sqrt{3}, q \in \mathbb{Q}\}$
- $M = \{\frac{p}{p+q} \mid p, q \in \mathbb{N}\}$
- $M = \{n^{(-1)^n} \mid n \in \mathbb{N}\}$
- $M = \{\cos((n + \frac{1}{n})\pi) \mid n \in \mathbb{N}\}$

Příklad 2. Nechť $p(k, q) = \frac{10^k q!}{10^k}$, kde $\lfloor x \rfloor = \max\{n \in \mathbb{Z} \mid n \leq x\}$ pro libovolné $x \in \mathbb{R}$. Najděte infimum a supremum množiny $P = \{p(n, \frac{4}{3}) \mid n \in \mathbb{N}\} \subseteq \mathbb{R}$, pokud existují najděte i minimum a maximum.

Příklad 3. Najděte příklad lineárně uspořádané množiny s nejmenším a největším prvkem, ve které existuje podmnožina, která nemá supremum ani infimum.

Příklad 4. Pro neprázdné a shora i zdola omezené množiny reálných čísel A a B , se pokuste vyjádřit co nej přesněji suprema a infima následujících množin pomocí suprem a infim množin A a B .

- $A \cup B$
- $A \cap B$
- $A \setminus B$
- $\{a + b \mid a \in A, b \in B\}$

Příklad 5. Dokažte:

- (1) Množina všech podmnožin přirozených čísel není spočetná.
- (2) Množina $\mathbb{Z}$ všech celých čísel je spočetná
- (3) Množina $\mathbb{Q}$ všech racionálních čísel je spočetná.
- (4) Množina všech iracionálních čísel je nespočetná.
- (5) Množina všech funkcí $\{0, 1\} \rightarrow \mathbb{N}$ je spočetná.
- (6) Množina všech konečných podmnožin přirozených čísel je spočetná.

Příklad 6. Dokažte, že $\mathbb{Q}$ je husté v $\mathbb{R}$, tedy $(\forall a \in \mathbb{R})(\forall b \in \mathbb{R})(a < b \implies (\exists q \in \mathbb{Q})(a < q \wedge q < b))$.

Příklad 7. Rozhodněte, zdali jsou následující posloupnosti monotónní a pokud ano, určete, jestli jsou rostoucí, klesající, neklesající nebo nerostoucí.

- $\{2n + (-1)^n\}_{n=1}^{\infty}$
- $\left\{\frac{n+1}{n+2}\right\}_{n=1}^{\infty}$
- $\{\sin(n)\}_{n=1}^{\infty}$
- $\left\{\frac{e^n - e^{-n}}{e^n + e^{-n}}\right\}_{n=1}^{\infty}$